

RIKSDAGENS SVAR 140/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg (RP 158/2012 rd).

Beredning i utskott

Kommunikationsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KoUB 17/2012 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg (1687/2009) 2 §, 4, 5, 13, 15 och 26—29 punkten, 3 § 2 mom., 4 § 2 mom. och 3 mom. 5 punkten, 5 § 2 och 3 mom., 7 § 3 och 4 mom., 9 § 1 mom., 11 § 2 mom., rubriken för 15 § samt 15 § 1, 3 och 7 mom., 16—18 §, rubriken för 19 § och 19 § 1 mom., 20 §, rubriken för 21 § samt 21 § 1, 3 och 4 mom., 22 § 2 mom., rubriken för 26 § samt 26 § 3 och 4 mom., rubriken för 33 § samt 39 § 2, 5 och 9 punkten, och

fogas till 3 § nya 3 och 4 mom., till 5 § ett nytt 4 mom., till 11 § ett nytt 3 mom., till 13 § ett nytt 4 mom., till 19 § nya 3 och 4 mom., till 21 § ett nytt 5 mom. och till 33 § ett nytt 2 mom., som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag och i de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den avses med

4) *IMO* Internationella sjöfartsorganisationen (International Maritime Organization) som sorterar under Förenta nationerna,

5) *ISM-koden* de internationella organisationsregler för säker drift av fartyg och för förhindrande av förorening som utgör bilaga till Europaparlamentets och rådets förordning (EG)

nr 336/2006 om genomförande av Internationala säkerhetsorganisationskoden i gemenskapen och upphävande av rådets förordning (EG) nr 3051/95,

13) *fritidsbåt* varje vattenskoter oavsett längd och varje båt avsedd för sport- och fritidsändamål, oavsett typ eller framdrivningsmaskineri, med en skrovlängd på 2,5—24 meter, mätt enligt tillämpliga harmoniserade standarder; med fritidsbåt avses inte ett bemannat fartyg som hyrs ut,

15) *vajerfärja* färjor som rör sig styrda av en lina eller någon annan av Trafiksäkerhetsverket godkänd ersättande anordning,

26) *fiskefartygs klasser* klasserna I, II och III så att fartyg med en längd som underskrider 15 meter hör till klass I, fartyg med en längd av minst 15 meter men under 24 meter hör till klass II samt fartyg med en längd av minst 24 meter till klass III,

27) *fångstområde I* sjöarna samt den inre och yttre skärgården fram till den yttre gränsen av Finlands inre territorialvatten, *fångstområde II* havsområdena i Finska viken, norra Östersjön och Bottniska viken norr om breddgraden 59°00' nordlig bredd, och *fångstområde III* de övriga havsområdena i Östersjön, varvid gränsen mot Nordsjön går mellan Danmark och Sverige vid Skagens breddgrad 57°44,8' nordlig bredd,

28) *utbildning* examen eller del därav som krävs för utfärdande eller förnyande av behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet eller kompetensbevis som nämns i denna lag eller i författningar som utfärdats med stöd av den, om vilka det föreskrivs i yrkeshögskolelagen (351/2003) eller med stöd av den, lagen om yrkesutbildning (630/1998) eller med stöd av den, lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) eller med stöd av den, eller i föreskrifter som meddelats med stöd av ovan nämnda lagar, eller annan utbildning som Trafiksäkerhetsverket av särskilda skäl har godkänt med stöd av denna lag,

29) *företag* fartygets ägare eller en annan organisation eller person, till exempel redaren eller den som hyr fartyget utan besättning, som har övertagit fartygsägarens ansvar för fartygets drift och som därvid gått med på att överta de skyldigheter och det ansvar som ISM-koden föreskriver,

3 §

Hänvisningar till annan lagstiftning

Bestämmelser om sjöfolks vilo- och arbetstider finns i sjöarbetstidslagen (296/1976), lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart (248/1982) och semesterlagen för sjömän (433/1984).

Bestämmelser om sjömansregistret finns i lagen om registrering av fartygspersonal (1360/2006).

Bestämmelser om behörighetsbevis som hänför sig till användningen av fartygs radiostationer och om kompetensbevis för radiokommunikation finns i lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar (1015/2001).

4 §

Kapitlets tillämpningsområde

Detta kapitel tillämpas på finska fiskefartyg med en längd av minst 10 meter. Inom fartområde I i inrikes fart tillämpas detta kapitel dock endast på fiskefartyg med en längd av minst 12 meter.

Detta kapitel tillämpas dock inte på

5) fartyg med en längd av högst 10 meter vilka inte används i allmän trafik för transport av passagerare, för reguljär transport av last eller för bogsering, utom när det gäller hyresbåtar som hyrs ut bemannade,

5 §

Betryggande bemanning

Fartygspersonalen ska i fråga om antal och behörighet vara sådan att arbetsuppgifter som hänför sig till vakthållning, säkerheten och sjöfartsskyddet samt till förhindrande av miljöförorening ombord på fartyget kan skötas.

Fartyg där fartygspersonalen bor eller äter ska ha tillräcklig ekonomipersonal som har den yrkesskicklighet som uppgiften kräver.

Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om bemanningen av fritidsbåtar, hyresbåtar och fartyg i inrikes fart samt om behörighetskrav för fartygspersonal som hänför sig till sådan bemanning.

7 §

Omständigheter som ska beaktas när bemanningscertifikat utfärdas

— — — — —
Bemanningen ska vara tillräckligt stor för att fartygets räddnings- och brandbekämpningsutrustning och övriga säkerhetsutrustning ska kunna hanteras och för att de uppgifter som föreskrivs i fartygets mönstringslista, sjöfartsskyddsuppgifterna och de uppgifter som hänför sig till förhindrande av miljöförorening ska kunna skötas.

I enlighet med sjöarbetskonventionen ska det finnas en legitimerad läkare ombord på ett fartyg som medför minst 100 personer i internationell fart på en resa som varar längre än tre dagar.
— — — — —

9 §

Redarens och befälhavarens skyldigheter

Redaren ska se till att fartyget har ett bemanningscertifikat, att fartyget är bemannat i enlighet med det gällande bemanningscertifikatet, att fartygspersonalen har en utbildning och behörighet i enlighet med fartygets egenskaper och sina arbetsuppgifter och att fartygspersonalen gjorts förtrogen med sina arbetsuppgifter.
— — — — —

11 §

Ändring av bemanningen

— — — — —
En redare, riksomfattande arbetsmarknadsorganisation inom sjöfarten eller arbetarskydds-

myndighet som är missnöjd med den bemanning som fastställts för ett fartyg, får i andra fall än de som avses i 1 mom. ansöka om ändring av bemanningen hos Trafiksäkerhetsverket. Ändring kan sökas i samband med att ett tillfälligt bemanningscertifikat fastställs till ett tidsbestämt bemanningscertifikat eller, om det är fråga om ett fartyg vars årliga användningstid är kortare än sex månader, efter en full seglationssäsong. Sökanden ska i sin ansökan lägga fram de faktorer på basis av vilka sökanden anser att bemanningen borde ändras. Trafiksäkerhetsverket ska begära utlåtande om ansökan av arbetarskyddsmyndigheten, de riksomfattande arbetsmarknadsorganisationerna inom sjöfarten samt fartygets redare.

Vid behov fastställer Trafiksäkerhetsverket en ny bemanning för fartyget enligt 6 § och utfärdar ett nytt bemanningscertifikat.

13 §

Avsteg från den i bemanningscertifikatet bestämda behörigheten

— — — — —
Uppgifter om beviljade dispenser ska föras in i sjömansregistret.

15 §

Behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet samt behörighetsbevis för radiooperatörer

De som arbetar ombord på ett fartyg ska ha den behörighet som anges i denna lag och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Över påvisad behörighet utfärdas ett behörighetsbrev eller ett certifikat över specialbehörighet.
— — — — —

Fartygs radiooperatörer ska ha ett med stöd av lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar utfärdat och giltigt behörighetsbevis som berättigar till användning av radiostationen i fråga. Behörighetsbevis utfärdas av Kommunikations-

verket i enlighet med Internationella teleunionens (ITU) radioreglemente.

När ett finskt fartyg har bortfraktats åt en utlänning för att användas i trafik mellan stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet på sådana villkor att den utländska befraktaren kan bestämma om fartygets användning för sjöfart, ska fartygets befälhavare inneha ett behörighetsbrev, vid behov ett certifikat över specialbehörighet och motsvarande kompetensbevis enligt denna lag. Den övriga fartygspersonalen ska inneha ett sådant behörighetsbrev, vid behov ett certifikat över specialbehörighet och motsvarande kompetensbevis som deras respektive uppgifter förutsätter.

16 §

Ansökan om behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet

Behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet ska sökas skriftligen hos Trafiksäkerhetsverket. Sökanden ska till stöd för sin ansökan lägga fram de uppgifter och den utredning som behövs för utfärdande av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet.

Närmare bestämmelser om de omständigheter som ska läggas fram i ansökan om behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Utfärdande av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet

Trafiksäkerhetsverket utfärdar behörighetsbrev och certifikaten över specialbehörighet. För utfärdandet av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet förutsätts det att sökandens ålder, hälsotillstånd, kunskaper, färdigheter, utbildning och erfarenheter uppfyller de behörighetsvillkor som gäller för behörighetsbrevet eller certifikatet.

Uppgifter om utfärdade, återkallade, förkända och förstörda behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet förs in i sjömansregistret.

För genomförande av STCW-konventionen, SOLAS-konventionen, sjöarbetskonventionen, direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk, fiskefartygsdirektivet och Internationella teleunionens (ITU) radioreglemente utfärdas genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet och deras giltighetstid samt om behörighets- och specialbehörighetsvillkor.

Närmare bestämmelser om de behövliga nationella behörighetsbrev och deras giltighetstid samt om behörighetsvillkoren utfärdas genom förordning av statsrådet.

Trafiksäkerhetsverket fastställer formulären för behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet och kompetensbevis.

Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter för genomförande av IMO:s riktlinjer och rekommendationer i anknytning till behörigheter och specialbehörigheter samt för genomförande av resolutioner antagna inom Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa i anknytning till behörighetsbrev samt om förfarandet för sökande och beviljande av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet.

18 §

Specialbehörigheter och alternativa behörighetsbrev samt specialutbildning

Av medlemmarna av fartygspersonalen kan utöver det som annars krävs för tjänstgöringen också krävas specialbehörigheter enligt fartygets egenskaper eller enligt arbetsuppgifterna.

De som arbetar ombord på fiskefartyg ska ha säkerhetsutbildning. Trafiksäkerhetsverket meddelar närmare föreskrifter om säkerhetsutbildning för personer som arbetar ombord på fiskefartyg samt om kraven som gäller specialutbildning, specialbehörighet och förtrogenhetsutbildning enligt fartygstypen på passagerarfartyg och tankfartyg och enligt fartygspersonalens arbets-

uppgifter samt om den utbildning som krävs för däcksmans behörighetsbrev.

För genomförande av STCW-konventionen, SOLAS-konventionen och direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk utfärdas genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om alternativa behörighetsbrev samt om säkerhets-, brandbekämpnings- och sjukvårdsutbildning.

19 §

Giltighetstid för och förnyande av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet

Behörighetsbreven och certifikaten över specialbehörighet gäller för viss tid eller tills vidare. För genomförande av STCW-konventionen och direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk utfärdas genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om giltighetstider för behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet. Närmare bestämmelser om giltighetstiderna för de nationella behörighetsbreven utfärdas genom förordning av statsrådet.

— — — — —
Ett förkommet eller förstört behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet kan förnyas utan att utredning läggs fram över hälsotillstånd och upprätthållen yrkeskompetens. Ett behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet som utfärdats i stället för ett förkommet eller förstört behörighetsbrev eller certifikat ska gälla den tid som det ursprungliga dokumentet var giltigt.

Trafiksäkerhetsverket meddelar närmare föreskrifter om den specialutbildning, utbildning ombord på fartyg och arbetserfarenhet som krävs för förnyande av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet.

20 §

Återkallande av behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet och kompetensbevis

Trafiksäkerhetsverket ska för viss tid eller helt och hållet återkalla ett behörighetsbrev, cer-

tifikat över specialbehörighet eller kompetensbevis som det har utfärdat, om innehavaren

1) i väsentlig grad eller upprepade gånger har brutit mot bestämmelserna eller föreskrifterna om sjöfart,

2) genom sin verksamhet i övrigt har visat allmän ligkiltighet för bestämmelserna eller föreskrifterna,

3) vid skötseln av sina uppgifter har gjort sig skyldig till fylleri i sjötrafik som avses i 23 kap. 5 § i strafflagen (39/1889),

4) inte längre uppfyller villkoren för erhållande av behörighetsbrevet, certifikatet över specialbehörighet eller kompetensbeviset.

Trafiksäkerhetsverket kan för viss tid eller helt och hållet återkalla ett behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet eller kompetensbevis som det har utfärdat, om innehavaren på något annat än i 1 mom. 1 punkten avsett sätt bryter mot bestämmelserna eller föreskrifterna om sjöfart eller på något annat sätt genom sin verksamhet äventyrar fartygstrafikens säkerhet.

Gränsbevakningsväsendet, polisen eller tullen kan för högst sex månader frånta innehavaren ett behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet eller kompetensbevis som Trafiksäkerhetsverket utfärdat, om det finns sannolika skäl att misstänka att personen vid skötseln av sina uppgifter har gjort sig skyldig till fylleri i sjötrafik som avses i 23 kap. 5 § i strafflagen.

Ett återkallande av behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet eller kompetensbevis enligt 1 mom. 1 och 2 punkten och 2 mom. utfärdas för viss tid avvägd enligt hur allvarlig förseelsen är, dock för högst tolv månader, eller helt och hållet. Ett återkallande av behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet eller kompetensbevis enligt 1 mom. 3 punkten gäller till dess domstolen med stöd av 20 kap. 10 § i sjölagen (674/1994) har avgjort frågan om förlust av behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet.

Trafiksäkerhetsverkets beslut om återkallande av behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet eller kompetensbevis träder i kraft genast. Behörighetsbrevet, certifikatet över spe-

cialbehörighet eller kompetensbeviset ska då omedelbart överlämnas till Trafiksäkerhetsverket.

Innan Trafiksäkerhetsverket fattar ett i 1 och 2 mom. avsett beslut, ska det ge den person vars behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet eller kompetensbevis det överväger att återkalla tillfälle att bli hörd, om det inte är fråga om ett sådant brådsåkande fall där hörande i väsentlig grad skulle äventyra sjöfartens säkerhet. Om det är fråga om ett brådsåkande fall, kan Trafiksäkerhetsverket omedelbart omhänderta behörighetsbrevet, certifikatet över specialbehörighet eller kompetensbeviset.

21 §

Erkännande av behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet som utfärdats av en behörig myndighet i en annan stat

Trafiksäkerhetsverket utfärdar på skriftlig ansökan ett sådant i 15 § avsett kompetensbevis som visar att verket erkänner ett behörighetsbrev eller ett certifikat över specialbehörighet som utfärdats av en behörig myndighet i en annan stat. Med beviset bekräftas att innehavaren av behörighetsbrevet kan arbeta ombord på ett finskt fartyg som befälhavare, överstyrman, styrman, maskinchef, förste maskinmästare eller i en annan maskinmästar- eller elmästarbefattning eller handha lastoperationer på tankfartyg. En förutsättning för utfärdande av ett kompetensbevis är att ett giltigt och äkta behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet har utfärdats i enlighet med bestämmelserna i STCW-konventionen av en myndighet i en part i konventionen.

Uppgifter om utfärdade och återkallade kompetensbevis förs in i sjömansregistret.

För genomförande av direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk utfärdas genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om erkännande av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet som utfärdats av en behörig myndighet i en annan stat och om återkallande av erkännandet.

Trafiksäkerhetsverket får tillåta att sjöfarare arbetar ombord på finska fartyg i högst tre månader utan ett erkänt behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet, om sjöfararen innehar ett giltigt behörighetsbrev eller certifikat över specialbehörighet som utfärdats av en behörig myndighet i en part i STCW-konventionen i enlighet med konventionens bestämmelser och som berättigar till arbete i befattningen i fråga och ansökan av erkännande av behörighetsbrevet eller certifikatet över specialbehörighet har gjorts, om inte arbetandet äventyrar fartyget, miljön eller människoliv.

22 §

Förvaring och uppvisande av certifikat och handlingar

Behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet och kompetensbevis ska förvaras i original ombord på det fartyg där innehavaren av dokumentet arbetar. Innehavaren ska visa upp behörighetsbrevet, certifikatet över specialbehörighet och kompetensbeviset om en behörig myndighet kräver det.

26 §

Kommunikationsfärdigheter och klädsel för fartygspersonal med säkerhetsrelaterade uppgifter och sjöfartsskyddsuppgifter ombord på passagerarfartyg och förmedling av instruktioner i nödsituationer

De som tilldelats säkerhetsrelaterade uppgifter på passagerarfartyg ska under arbetstid bära sådan klädsel att passagerarna lätt kan identifiera dem som medlemmar av fartygspersonalen.

Ett passagerarfartygs befälhavare ansvarar för att de medlemmar av fartygspersonalen som utför säkerhetsrelaterade uppgifter och sjöfartsskyddsuppgifter på passagerarfartyget har tillräckliga språkkunskaper och sådan klädsel som föreskrivs i 3 mom.

33 §

Gränserna för fartområden i inrikes fart samt meddelanden som ska sändas

— — — — —
Trafiksäkerhetsverket ska sända de meddelanden som krävs enligt STCW-konventionen och direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk till IMO, Europeiska kommissionen, Europeiska unionens medlemsländer eller andra parter i STCW-konventionen. Närmare bestämmelser om meddelandena utfärdas genom förordning av statsrådet.

39 §

Sjöfartsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

— — — — —
2) försummar skyldigheten enligt 9 § 1 eller 2 mom. att se till att fartyget har ett tillbörligt bemanningscertifikat eller att fartyget är bemannat enligt det gällande bemanningscertifikatet och på ett med hänsyn till rådande förhållanden betryggande sätt,

— — — — —
5) bryter mot skyldigheten enligt 22 § att förvara eller visa upp bemanningscertifikat, behörighetsbrev, certifikat över specialbehörighet eller kompetensbevis,

9) bryter mot bestämmelsen om språkkunskaper i 26 § 1 mom. eller försummar skyldigheten att bära klädsel enligt 26 § 3 mom., eller

— — — — —
ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *sjöfartsförseelse* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs statsrådets förordning om fartygs bemanning och fartygspersonalens behörighet (1797/2009). Behörighetsbrev och kompetensbevis i enlighet med förordningen får dock fortfarande utfärdas så att deras giltighetstid går ut senast den 31 december 2016. En förutsättning för beviljandet är att godkänd sjö tjänst eller ett utbildningsprogram eller en kurs enligt de bestämmelser och föreskrifter som gällde vid ikraftträdande av denna lag har inletts före den 1 juli 2013.

Trafiksäkerhetsverket meddelar närmare föreskrifter om utfärdande och förnyande av behörighetsbrev och kompetensbevis, om utbyte av behörighetsbrev och certifikat över specialbehörighet som utfärdats med stöd av statsrådets förordning om fartygs bemanning och fartygspersonalens behörighet så att de stämmer överens med de nya kraven och om fastställande av bemanningscertifikat under den övergångsperiod som nämns i 2 mom.

Helsingfors den 4 december 2012